

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2016 ROK NA TERENIE GMINY PAKOŚĆ.

Załącznik do Uchwały nr X/97/2015
Rady Miejskiej w Pakości
z dnia 23 grudnia 2015 r.

WPROWADZENIE

Pakość jest miastem położonym w woj. kujawsko-pomorskim, w powiecie inowrocławskim, nad rzeką Noteć. Jej powierzchnia wynosi 3,46 km². Jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej skupiającą 16 wsi w 12 sołectwach, rozciągających się na Pałukach i Kujawach na powierzchni 86 km². Na terenie gminy znajdują się dwa jeziora Pakoskie i Mielno. Gminę zamieszkuje ok. 9810 mieszkańców, z tego ok. 5690 mieszka w Pakości.

Do Szkoły Podstawowej w Pakości uczęszcza 544 uczniów, do Gimnazjum 243, natomiast Szkoła Podstawowa w Kościelcu obejmuje nauką 115 uczniów. Na terenie gminy funkcjonują 3 przedszkola (2 w Pakości, 1 w Kościelcu) obejmujące opieką 201 dzieci. Natomiast młodzież ponadgimnazjalna dojeżdża do szkół m.in. do Inowrocławia, Kościelca, Piehcina. Stopa bezrobocia w powiecie w m-cu wrześniu 2015 r. wynosiła 18,1 %. Na terenie miasta i gminy Pakość jest zarejestrowanych 709 bezrobotnych, w tym 429 kobiet.

Według danych Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, w Polsce żyje ok. 80 tys. osób uzależnionych od narkotyków (ok. 0,21 % populacji). Pamiętać jednak należy, że od narkotyków uzależnia się średnio co 10 ich użytkowników, możemy więc obliczyć, że w kraju mamy około 800 tys. użytkowników nielegalnych substancji psychoaktywnych.

Odporownie szacunkowe dane pozwalają określić, że na terenie Gminy Pakość żyje ok. 20 mieszkańców uzależnionych od narkotyków i ok. 200 użytkowników środków psychoaktywnych.

Używanie narkotyków, podobnie jak alkoholu, powoduje szkody zdrowotne (somatyczne, psychiczne) i społeczne. Konieczne staje się więc podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży tych środków, a także działań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Wszelkie podejmowane działania są kierowane do szerokiego grremium odbiorców począwszy od dzieci, młodzieży, nauczycieli, profilaktyków, rodziców, osób uzależnionych, czy eksperymentujących, bądź zażywających szkodliwie, po ogół społeczeństwa

Każdego roku opracowywany jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Pakość, który koreluje z Krajowym Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Rozp. Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016), jak również uzupełnia się z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Pakość.

Zgodnie z **art. 10 ust. 1 ustawy** z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje następujące zadania:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz

szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

1. Koordynator realizacji GPPN – inspektor Urzędu Miejskiego w Pakości.
2. Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Pakości ul. Inowrocławska 14.
3. Realizatorzy programu – pedagodzy szkolni, pracownicy Punktu Konsultacyjnego, wyspecjalizowane jednostki realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, pracownicy socjalni i in.
4. Czas realizacji programu – styczeń 2016 r. – grudzień 2016 r.
5. Odbiorcy programu – mieszkańcy miasta i gminy Pakość.
6. Partnerzy w realizacji programu: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, służba zdrowia, świetlice dla dzieci i młodzieży, placówki oświatowe, Ośrodek Kultury i Turystyki, kościoły, organizacje pozarządowe.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii środki finansowe pochodzące z dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych będą wykorzystane również na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Na rok 2016 są to środki planowane w wysokości 9.000,00 zł.

WYNIKI BADAŃ PRZEPROWADZONYCH W NASZEJ GMINIE

1. Problemy związane z narkomanią znajdują się na 8 miejscu (4,2 % odpowiedzi ankietowanych) w 15-stopniowej ocenie ważności problemów społecznych dotyczących mieszkańców gminy.

2. Do zażycia narkotyku przyznało się 1,5 % badanych kobiet oraz 10,7 % badanych mężczyzn – mieszkańców gminy Pakość.

3. 87 % ankietowanych uczniów VI kl. szkoły podstawowej stwierdziło w ankietach z 2015 r., że nie używało narkotyków, 14 % ma powód do używania narkotyków (tzw. grupa ryzyka), 15 % podało, że potrzebuje pomocy dla siebie lub bliskiej osoby.

4. W badaniach przeprowadzonych w 2013 r. 17 % gimnazjalistów przyznało się, że kiedykolwiek używało narkotyków (leki, narkotyki, dopalacze), odpowiednio 35 % młodzieży poandgimnazjalnej twierdząco odpowiedziało na pytanie o zażyciu kiedykolwiek narkotyków.

5. Natomiast w lutym 2014 r. przeprowadzone badania ankietowe w Gimnazjum (80 % wszystkich uczniów) dot. używania marihuany, wykazały, że 90 % ankietowanych nigdy nie próbowało marihuany, natomiast 2 % uczniów (5 osób) przyznało się do bardzo częstego jej używania.

6. Zapytaliśmy również uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków, o okoliczności pierwszego kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. 25 % respondentów z gimnazjum i 48 % ze szkół ponadgimnazjalnych pierwszy kontakt z narkotykami miało w wakacje, natomiast odpowiednio 42 % i 39 % w czasie wolnym (weekendy, po lekcjach).

7. Uczniowie Gimnazjum (80 % wszystkich uczniów) za główne powody sięgania przez młodzież po narkotyki uważają wpływ kolegów(31 %), ciekawość (26 %), kłopoty osobiste (21 %).

8. Na pytanie o rodzaj używanych narkotyków otrzymano następujące dane. Najczęściej używaną substancją psychoaktywną jest marihuana (8 % respondentów z gimnazjum używało przynajmniej 1-2 razy, natomiast aż 10 % respondentów ze szkół ponadgimnazjalnych używało więcej niż 40 razy) i amfetamina (odpowiednio 1,4 % używało 1-2 razy, 3,4 % używało 10-19 razy).

9. Po realizacji w Gimnazjum programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” 78 % ankietowanych uznało się za zachęconych do unikania narkotyków.

10. Zdaniem 29,4 % ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy Pakość do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież, należy sięganie po substancje uzależniające (alkohol, narkotyki, „dopalacze”).

11. Młodzi respondenci zapytani, czy używali kiedykolwiek „dopalaczy” odpowiednio: 2,7 % uczniów ze szkół podstawowych, 3 % z gimnazjum i 19 % ze szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało twierdząco.

12. Zapytani o dostępność „dopalaczy” w swoim środowisku 48 % respondentów ze szkół podstawowych odpowiedziało, że trudno i bardzo trudno, 27 % z gimnazjum odpowiedziało, że trudno, ale jak się zna odpowiednią osobę, to można, natomiast 40 % ze szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że raczej łatwo i bardzo łatwo.

WNIOSKI DOT. DZIAŁAŃ NA TERENIE GMINY PAKOŚĆ .

1. Skutki publiczne zażywania „dopalaczy” wskazały na konieczność podjęcia działań mających na celu ograniczenie lub zlikwidowanie zagrożeń powodowanych przez „dopalacze”. Działania te podejmowane są w czterech podstawowych kierunkach:

- zmian legislacyjnych, umożliwiających podjęcie kontroli nad obrotem nowymi substancjami psychoaktywnymi,
- działań profilaktycznych, (zadanie własne gminy),
- bezpośrednich działań interwencyjno-prawnych nakierowanych na wyeliminowanie dopalaczy z rzeczywistości społecznej,(m.in. Straż Graniczna, Służba Celna, Policja).

zaangażowanie w problematykę „dopalaczy” innych krajów europejskich i Komisji Europejskiej.

2. Należy monitorować i przeciwdziałać zagrożeniu narkomanią oraz działać w kierunku szeroko pojętej profilaktyki oraz edukacji całego społeczeństwa.

3. Badania wykazały, że stosunkowo dużo badanych młodych mieszkańców gminy Pakość ma kontakt z tytoniem oraz narkotykami. Odsetek badanych uczniów gimnazjum sięgających po narkotyki wyniósł 17,1%, zaś odsetek badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych 35,2%. Te dwa zagadnienia nadal powinny skupić szczególną uwagę władz samorządowych i oświatowych.

4. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny. Wiedza ta pozwala odpowiednio przygotować plan realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz spotkań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców.

5. 91,8% uczniów szkół podstawowych, 87,1% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 65,9% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczestniczyło w zajęciach profilaktycznych na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol).

W wyniku realizowanych różnych form profilaktyki uzależnień, badani uczniowie dostrzegają ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

6. Działania profilaktyczne realizowane w gminie Pakość wynikają bezpośrednio ze zdiagnozowanych problemów (diagnoza problemów społecznych, ankiety w czasie realizacji programów profilaktycznych, dane z instytucji).

7. W gminie Pakość realizowane są programy rekomendowane przez stosowne instytucje oraz inne uznane i wartościowe programy profilaktyczne, realizowane dotychczas w naszych jednostkach. Gmina uczestniczy też w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych.

8. Działania edukacyjno-informacyjne kierowane są również do rodziców. Z roku na rok widoczny jest wzrost zainteresowania tego typu spotkaniami. Nadal należy dążyć do większej współpracy rodziców na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

9. Stawiamy też na współpracę z różnymi środowiskami w realizacji zadań związanych z zagospodarowaniem wolnego czasu dzieci i młodzieży (świetlice opiekuńczo- profilaktyczne, świetlica środowiskowa, wspólne imprezy z okazji Dnia Dziecka, Mikołaja, warsztaty garncarskie itp.).

10. W Pakości od lat funkcjonuje Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i członków ich rodzin. Można uzyskać w nim wsparcie i pomoc w radzeniu sobie z problemem uzależnienia oraz uzyskać informacje dotyczące dostępności pomocy ambulatoryjnej w celu podjęcia terapii w ośrodkach specjalistycznych.

11. Działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym uzależnieniu od narkotyków realizowane są we współpracy z wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w pracę na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin (placówkami oświatowymi, jednostkami służby zdrowia, policją, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami).

Jest to słuszny kierunek i należy nadal ściśle współpracować i wymieniać informacje w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

A szczegółowe działania w Gminie Pakość przedstawiają się następująco.

ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI w GPPN w 2016 r.

CEL GŁÓWNY	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO POZYSKIWANI A WSKAŹNIKÓW	ODP. ZA REALIZACJĘ	KOSZT DZIAŁANIA
I. Poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie problematyki narkomanii. 1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku. 2. Wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających ograniczeniu używania narkotyków.	1. Upowszechnianie informacji o działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i innych placówkach oraz informacji o programach dla osób uzależnionych i współuzależnionych. 2. Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych na temat narkotyków i narkomanii, konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych związanych z ich używaniem. 3. Wychodzenie z edukacją i informacją na imprezy środowiskowe.	1. Liczba osób zgłaszających się do ośrodka zdrowia, punktu konsultacyjnego, pedagoga. 2. Liczba kampanii, w których brałiśmy udział, liczba współpracujących instytucji. 3. Liczba uruchomionych punktów informacyjnych na imprezach środowiskowych.	Informacje z punktu konsultacyjnego, ośrodka zdrowia, pedagoga. Ankiety, wykazy, listy obecności, świadectwa, certyfikaty.	1. GKRPA, koordynator. 2. Koordynator, pedagogzy. 3. GKRPA, koordynator.	1.000,00
	4. Upowszechnianie publikacji nt. ryzyka używania narkotyków kierowanych do różnych grup docelowych. 5. Prowadzenie działalności informacyjnej i poradnictwa w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień. 6. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii. 7. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyki narkotykowej.	4. Ilość i rodzaj publikacji. 5. Ilość udzielonych porad. 6. Ilość porad bezpośrednich, telefonicznych. 7. Ilość uzyskanych świadectw.	4. GKRPA, koordynator. 5. Koordynator, terapeuta. 6. Koordynator, terapeuta, prawnik, psycholog. 7. Koordynator, dyr. placówek oświatowych.	1.000,00 3.000,00 1.000,00 1.000,00	
II. Ograniczenie używania środków odurzających oraz ryzykownych zachowań z tym związanych. używaniem	1. Realizacja szkoleń i zajęć edukacyjno-informacyjnych dla rodziców, nauczycieli. 2. Upowszechnianie i wdrażanie w placówkach oświatowych programów profilaktyki uniwersalnej oraz programu wczesnej interwencji (usługi, zakupy pomocy). 3. Wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i	1. Liczba szkoleń, warsztatów, liczba uczestników. 2. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych 3. Liczba zrealizowanych programów.	Ankiety, listy obecności, sprawozdania. Dane od pedagoga, z punktu konsultacyjnego Umowy, rachunki.	Koordynator, Pedagogzy, terapeuta. Koordynator, pedagogzy. Koordynator, dyr. placówek oświatowych.	1.000,00

<p>narkotyków.</p> <p>1. Zwiększenie zainteresowania rodziców uczniów szkół na terenie gminy Pakość tematem zagrożeń jakie niosą narkotyki.</p>	<p>nauczycieli.</p> <p>4. Upowszechnianie w placówkach oświatowych programów wczesnej interwencji adresowanych do okazjonalnych użytkowników narkotyków (zakup testów).</p> <p>5. Wspieranie działalności profilaktyczno-wychowawczej w świetlicach opiekuńczo-profilaktyczny i socjoterapeutycznej (pomoc edukacyjna, zakup wyposażenia, kolonie).</p>	<p>4. Liczba podejmowanych procedur interwencyjnych.</p> <p>5. Ilość placówek oświatowych objętych programami.</p>		<p>Dyr. placówek oświatowych, pedagodzy.</p> <p>Koordinator, wychowawcy świetlic.</p>	<p>1.000,00</p>
---	---	--	--	---	-----------------

RAZEM KOSZTY: 9.000,00 złotych

Część kosztów ujętych jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 r. Dotyczy to m.in. funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień, świetlic opiekuńczo-profilaktycznych w Radłowie i Kościelcu, świetlicy socjoterapeutycznej w Pakości, festynów integracyjnych, zintegrowanych programów profilaktycznych.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring realizacji zadań zwartych w Programie będzie prowadzony przez cały rok.

Podstawą monitoringu będą sprawozdania z realizacji zadań, ankiety, raporty oraz bieżący nadzór i wizyty kontrolne.

Zespół złożony z przedstawicieli oświaty, policji, GKRPA na koniec roku dokona ewaluacji Programu.

Sporządziła: Justyna Kończal
Pakość, grudzień 2015 r.